

I Kolokvijum – pitanja i odgovori (2018)

1. Šta se smatra lovačkim trofejima?

Lovačkim trofejima se smatraju određeni djelovi - preparati primjeraka odstrijeljenih divljači čijom se ocjenom može sagledati bogatstvo i kvalitet divljači u nekom lovištu, odnosno zemljii.

2. Šta sve spada u trofeje divljači ?

- Trofeji koji se ocjenjuju – Rogovlje(parogovi) sa čeonom kosti svih vrsta jelena i srndaća, rogovi sa gornjom vilicom divojarca i muflona, kljove(brusači i sjekači) divlje svinje, lobanja i krvno medvjeda, vuka, jazavca, lisice, risa i divlje mačke.

3. Na kojoj međunarodnoj izložbi su prvi put izloženi lovački trofeji iz Crne Gore?

U Londonu 1907.

4. Kada i gdje je osnovan Medjunarodni savjet za lovstvo i zaštitu divljači (CIC)?

U Parizu 1930.

5. Kada su usvojene i gdje su prvi put primijenjene formule CIC-a za ocjenjivanje vrijednosti trofea divljači ?

Komisija CIC-a je 1937 godine u Pragu usvojila nove formule za ocjenjivanje trofea divljači. Po njima su se ocjenjivali trofeji evropske divljači već na berlinskoj svjetskoj izložbi koja je održana iste godine.

6. Kome se dodjeljuju medalje za vrhunske trofeje?

Medalje su priznanja lovištu iz kojeg potiče divljač, a ne lovcu koji ju je odstrijelio.

7. Koja divljač ima rogove, a koja parogove (rogovlje) ?

Rogove imaju divokoza, kozorog i muflon, dok parogove (rogovlje) imaju jelen, jelen lopatar i srndać.

8. Kakva je razlika između rogova i parogova (rogovlja) ?

Rogovi su rožna masa (nijesu dio skeleta), rastu cijelog života i ne otpadaju. Parogovi su koštana tvorevina, istog su sastava kao skelet i dio su skeleta, te otpadaju svake godine.

9. Šta je to bast ?

Bast (perika, čupa) je zaštitna kožica parogova kod familije jelena pokrivena dlačicama koja ih obavija od početka njihovog rasta i preko koje se krvnim sudovima parogovi snabdijevaju materijama za raščenje i okoštavanje.

10. Koje su glavne karakteristike sisara ?

Glavne karakteristike sisara su: imaju krvno, rađaju žive mладунце, mладунce hrane mlijekom koje luče iz mlijječnih žlijezda. Kod većine sisara (zvijeri, glodari) novorođeni mладunci su bespomoći, kraće ili duže vrijeme slijepi. Kod papkara i zečeva mladi progledaju čim se rode, mogu stajati, a nakon kraćeg vrijemena i slijediti roditelje.

11. Koje su glavne karakteristike ptica ?

Glavne karakteristike ptica su: koža je prekrivena perjem, prednji udovi su pretvoreni u krila, noge su prekrivene rožnim pločicama, kosti su im šuplje i lake, razmnožavaju se iz jaja. Izleženi ptići su ili nemoćni te ostaju dugo u gnijezdu gdje im roditelji donose hranu (skoro kod svih vrsta koje se ne liježu na zemlji) ili odmah poslije piljenja idu za roditeljima (jarebice i druge koke, patke i druge plovuše).

12. Koji sve redovi lovne divljaci spadaju u klasu sisara ?
U klasu sisara spadaju slijedeći redovi:
PARNOPRSTAŠI-papkari (ORDO: ARTIODACTYLA),
MESOJEDI-zvijeri (ORDO: CARNIVORA),
DVOZUBI GLODARI (ORDO: LOGOMORPHA) -zečevi i kunići,
RED: JEDNOZUBI GLODARI (ORDO: RODENTIA) – vjeverica, puh...

13. Da li zec spada u red pravih glodara (jednozubaca) ?
Ne, zec spada u red dvozubaca. Najbitnija razlika između pripadnika ovog reda i glodara je što oni imaju u gornjoj vilici, osim glodnjaka, i tzv. zaglodnjake, usadene iza pravih glodnjaka. Osim toga, zečevi ne mogu uzimati hranu prednjim nogama kako to čine skoro svi glodari i hrane se isključivo biljnom hranom, dok mnogi glodari jedu i meso.

14. Na koje familije smo podijelili red zvijeri(ORDO: CARNIVORA) ?
Zvijeri smo podijelili na: familiju **pasa** (*Canidae*), **mačaka** (*Felidae*), **medvjeda** (*Ursidae*) **i kuna** (*Mustelidae*).

15. Koji su latinski nazivi vrsta iz porodice **Cervidae**?
Jelen (*Cervus elaphus*), jelen lopatar (*Dama dama*) i srna(*Capreolus capreolus*).

16. Koji su latinski nazivi vrsta iz porodice **Bovidae**?
Divokoza (*Rupicapra rupicapra*), muflon (*Ovis musimon*)

17. Koji su latinski nazivi vrsta iz porodice **Canidae**?
Vuk (*Canis lupus*), šakal (*Canis aureus*) i lisica(*Vulpes vulpes*).

18. Koji su latinski nazivi vrsta iz porodice **Felidae**?
Ris (*Lynx lynx*), divlja mačka (*Felis silvestris*)

19. Latinski naziv medvjeda?
Ursus arctos

20. Latinski naziv zeca?
Lepus europeaus

21. Latinski nazivi fazana i jarebice kamenjarke?
Phasianus colchicus i *Alectoris graeca*

22. Latinski nazivi divlje patke i divlje guske?
Divlja patka (*Anas platyrhynchos*) i Divlja guska (*Anser anser*)

23. Latinski naziv velikog tetrijeba i ljestarke?
Tetrao urogallus i Ljestarka (*Tetrastes bonasia*)

24. Šta se smatra zaštićenom divljači ?
Zaštićenom divljači se smatra divljač za koju je lov trajno zabranjen ili je zabranjen u određenom periodu.

25. Šta je to lovostaj ?
Lovostaj je period u kome je zabranjeno loviti, progoniti ili uznemiravati divljač

26. Koja je to divljač zaštićena trajnom zabranom lova ?

Trajnom zabranom lova zaštićuju se:

1) dlakava divljač:

- lasica velika, hermelin (*Mustrela erminea L.*);
- mečka (*Ursus arctos L.*) sa mečetom do dvije godine starosti;
- srna (*Capreolus capreolus L.*) i njeno lane;
- divokoza (*Rupicapra rupicapra L.*) i njeno jare;
- košuta (*Cervus elaphus*) i njeno tele;

2) pernata divljač:

- veliki tetrijeb, gluhan (*Tetrao urogallus L.*);
- lještarka (*Tetrastes bonasia L.*).;

27. Koja dlakava divljač se zaštićuje lovostajem (zabranom lova u određenom periodu) ?

- jelen (*Cervus elaphus L.*), mužjak;
- jelen lopatar (*Dama dama L.*);
- srna (*Capreolus capreolus L.*), mužjak;
- divokoza (*Rupicapra rupicapra L.*), mužjak;
- muflon (*Ovis musimon Pall.*), mužjak;
- zec (*Lepus europaeus Pall.*);
- vjeverica (*Sciurus vulgaris L.*);
- puh veliki (*Glis glis L.*);
- medvjed (*Ursus arctos L.*), mužjak i ženka bez mečeta do dvije godine starosti;
- divlja mačka (*Felis silvestris Schr.*).;

28. Koja pernata divljač se zaštićuje lovostajem (zabranom lova u određenom periodu) ?

- - fazan (*Phasianus sp L.*);
- - prepelica (*Coturnix coturnix L.*);
- - jarebica kamenjarka (*Alectrois graeca Meissn.*);
- - guska divlja (*Anser anser L.*);
- - divlje patke-gluvara (*Anas sp L.*)
- - šumska šljuka (*Scolopax rusticola L.*);
- - bekasina (*Gallinago gallinago L.*);
- - liska crna – baljoška (*Fulica atra L.*);
- - golubovi (*Columba sp l.*);

29. Kada je po Pravilniku o lovnim sezonoma CG lovna sezona za: jelena, jelena lopatara, divojarca, muflona, zeca, divlje mačke i jarebice kamenjarke ?

Od 01. oktobra do 31. decembra.

30. Kada je po Pravilniku o lovnim sezonoma CG lovna sezona za:divlju svinju, kunu zlaticu, kunu bjelicu, lasicu i tvora?

Od 01. oktobra do 31. januara.

31. Kada je po Pravilniku o lovnim sezonoma CG lovna sezona za: vuka, lisicu i šakala?

Od 01. oktobra do 28. ili 29. februar.

32. Kada je po Pravilniku o lovnim sezonoma CG lovna sezona za srndaća?

Od 01. juna do 31. Jula

33. Šta je lovno područje ?

Lovno područje je šira prirodna, geografska i ekološka cjelina u kojoj, zbog specifičnih životnih uslova, žive jedna ili više vrsta divljači tokom cijele godine i ostvaruju najveći uticaj na sredinu

34. Šta su lovišta ?

Lovišta su prostorne cjeline koje se ustanovljavaju na poljoprivrednim i vodnim površinama, površinama obraslim šumama i šumskom zemljištu, po pravilu, ne manjem od 3000 hektara, koje predstavljaju prirodnu i zaokruženu lovno-privrednu cjelinu i u kojima postoje prirodni i drugi uslovi za uspješan razvoj lovstva

35. Kako je izvršena podjela lovišta?

Prema namjeni lovišta se dijele na lovišta i lovišta sa posebnom namjenom

Lovišta u odnosu na tip staništa : šumska, poljska i barska

Lovišta u odnosu na vrste divljači : lovišta krupne i lovišta sitne divljači

Lovišta prema nadmorskoj visini :

- Nizijska (do 150mnv)
- Brdska (150-500mnv),
- Planinska (500-1500mnv),,
- Visokoplaninska (preko 1500mnv)

36. Šta se određuje bonitiranjem lovišta?

Bonitiranjem lovišta se određuje stepen pogodnosti određenog lovišta (staništa) za gajenje izabrane vrste divljači.

37. Šta su to lovno produktivne površine ?

Lovno produktivne površine su djelovi lovišta na kojima divljač ima uslove za stalan opstanak i razmnožavanje. Na ovim površinama se divljač užgaja, zaštićuje i iskorišćava.

38. Šta je kapacitet lovišta ?

Kapacitet lovišta je najveći broj jedinki koji može obitavati u lovištu bez štete po ostale biljne i životinjske vrste.

39. Šta označava pojam gajenja divljači ?

uzgojem divljači smatra se preduzimanje mjera koje obezbjeđuju održavanje, obnavljanje i povećanje broja divljači, prema prirodnim i drugim mogućnostima lovišta.

40. Šta je lovna osnova ?

Lovna osnova je obavezan planski dokument kojeg donosi korisnik lovišta (uz prethodno mišljenje nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i uz saglasnost Ministarstva nadležnog za poslove lovstva) na osnovu kojeg se vrši gajenje, zaštita, racionalno korišćenje divljači, uređenje i održavanje lovišta. Za svako lovište donosi se lovna osnova za period od 10 godina

41. Šta je rezervat ?

Rezervat je dio lovišta u kojem se preduzimaju posebne mјere gajenja i zaštite, radi obnavljanja (reprodukције) divljači.

42. Šta je to reintrodukcija divljači ?

Reintrodukcija divljači predstavlja unošenje određene vrste divljači na staništa sa kojih je ona nestala.

43. Šta sadrži lovna osnova?

Lovna osnova sadrži :

- kartu
- prikaz stanja lovišta,
- ciljeve gazdovanja lovištem
- mjere za ostvarenje tih ciljeva,
- plan obnavljanja i prirasta divljači,
- plan uređivanja i održavanja lovišta,
- plan ishrane i zaštite divljači,
- plan korišćenja divljači i
- ekonomsko-finansijsku osnovu gazdovanja.

44. Šta je katastar lovišta?

Za svako lovište vodi se katastar lovišta o granici lovišta na terenu, površini i strukturi površina lovišta, vrsti divljači i njenom brojnom stanju i lovnim objektima u lovištu.

Katastar lovišta vodi korisnik lovišta i podatke dostavlja:

Ministarstvu PRR, Ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i drugim institucijama iz oblasti zaštite prirode.

45. Kako su podijeljeni ekološki faktori?

I abiotički - faktori nežive prirode

temperatura, svetlost, vlažnost vazduha, vetar, reljef, radioaktivno zračenje...

II biotički- faktori žive prirode

svi oblici delovanja živih bića na određeni organizam

III antropogeni- uticaj čoveka

sve forme čovekovog i društvenog delovanja koje dovode do izmene životne sredine

46. Kako su podijeljeni organizmi u odnosu na temperature tijela?

1. poikilotermni organizmi- temperatura njihovog organizma zavisi od temperature okoline, tj. nemaju sposobnost regulacije telesne t°

(mikroorganizmi, biljke, beskičmenjaci)

2. homeotermni organizmi- imaju sposobnost stalnog održavanja t° tela, nezavisno od spoljašnje sredine(sisari i ptice)

3. heterotermni organizmi- postjanje promjenljive tjelesne t° , koja uglavnom zavisi od t° spoljašnje sredine npr. u slučaju hibernacije, telesna t° medveda zavisi od t° spoljašnje sredine (medved)

47. Šta je ekološka valenca?

Ekološka valenca - amplituda kolebanja jednog ekološkog faktora u čijim granicama je moguć opstanak određene vrste

48. Koji su osnovni uslovi od kojih zavisi opstanak divljači u lovištu?

Osnovni uslovi od kojih zavise život i razvoj divljači u lovištu:

- Karakteristike tla,
- hrana i voda,
- biljni svijet,
- mir u lovištu,
- konfiguracija terena,
- klima i
- opšta pogodnost lovišta

49. Koja su tri osnovna načina gajenja divljači?

- prirodno ili slobodno gajenje
- gajenje u uzgajalištima i ograđenim lovištima
- kombinovano ili poluvještačko gajenje

50. Koje su osnovne uzgojne mjere

- dopunska ishrana i zimsko prihranjivanje divljači
- podizanje skloništa - remiza
- regulisanje brojnosti prirodnih neprijatelja - predatora
- zdravstvena zaštita divljači
- unošenje - naseljavanje divljači
- prezimljavanje divljači
- racionalno izlovljavanje divljači
- selektivni odstrel - selekcija

51. Šta su redovni, uzgojni, reduksijski i sanitarni odstrijel?

- Redovni odstrijel – izlučivanje zdravih i normalno razvijenih grla iz populacije divljači na osnovu plana;
- Uzgojni odstrijel – izlučivanje uzgojno manje vrijednih ili nepoželjnih grla iz populacije krupne divljači u sklopu obavljanja redovnoga odstrjela u skladu s ciljem gospodarenja populacijom;
- Redukcijski odstrijel – izlučivanje prekobrojnih jedinki iz populacije, koji je veći od propisanog gospodarskog kapaciteta;
- Sanitarni odstrijel – izlučivanje bolesnih, ozlijedenih ili ranjenih jedinki iz populacije divljači;

52. Koji su osnovni ciljevi gajenja kod uzgoja u ograđenim lovištima?

- povećanje lovne ponude i mogućnosti ulova divljači za kraće vreme
- povećanje gustine prirodnih populacija divljači
- povećanje trofejne vrednosti intenzivnim merama gajenja
- stvaranje fonda divljači radi naseljavanja susjednih lovišta

53. Koje su osnovne faze uzgoja fazanske divljači

Faze uzgoja su:

- priprema i formiranje matičnog jata,
- sakupljanje, ulaganje fazanskih jaja u inkubatore i ovoskopiranje,
- piljenje i dvonedeljni uzgoj fazančića nakon izleganja u baterijama
- uzgoj u kućicama (15-35 dana) i nakon toga uzgoj u volijerama za podivljavanje sa adekvatnim prostorom.

54. Kako dijelimo lovne objekte?

U odnosu na namjenu lovne objekte dijelimo na:

- Lovno-uzgojne,
- Lovno-tehnische i
- Lovno-turisticke

U odnosu na rok namjene objekte dijelimo na:

- privremene,
- stalne

55. Šta su hranilišta?

Hranilista su lovno uzgojni objekti koji služe za smjestaj i izlaganje hrane za prihranjivanje divljaci.

Moraju obezbijediti zastitu hraniva od kvarenja, rasturanja

Hraniva moraju biti dostupna divljaci

Na mirnom mjestu

Na ocjeditom tlu

Zaklonjena od vjetra

U cilju sprečavanja pretjeranog grupisanja divljači potrebno je jedno hranilište na svakih 5-10 grla srneće divljači, 20 zečeva, 30-40 fazana i 4-5 jata jarebica

56. Koju vrstu hraniva koristimo za prihranu divljači?

Postoji više vrsta hraniva za prehranu divljači:

- Kabasta hrana (sijeno, lisnik, silaža, lucerka i sl.)
- Zrnasta hrana (kukuruz, žitarice,koncentrat)
- Gomoljasta hrana (repa, čičoka)

57. Šta su čeke

Čeke su lovno-tehnički objekti koji služe za osmatranje, snimanje i lov divljači.

Prema načinu gradnje i namjeni čeke mogu biti pokretne, priručne i stalne (otvorene i zatvorene).

58. Ako je brojnost populacije jelena 120 od čega je 20% mužjaka, a od broja ženki 70% je priplodnih ženki. Koliki je očekivani prirast ako se računa sa prosječnim koeficijentom prirasta od 60%.

24-mužjaka

96ženki od kojih je priplodnih $PŽ=96 \cdot 0.7 = 67$

Prirast = $PŽ \cdot 0.6 = 67 \cdot 0.6 = \mathbf{40}$

Ocekivani prirast je 40 jelencadi (teladi)